

אין צפון תהיה

קסג - פר' נח תשע"ז

מים חיים

ילקוט פתגמין קדישין מרבינו הקוה"ט ז"ע

כן גם כן חשב שכל אלו ההתראות לא היה אלא לפניו ולמראית עין ליראם ולהבעיתם. ולכן לא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים. אמנם אילו היה יודע שיביא הקב"ה מבול וימח את כל הקיום, היה ודאי עומד ומתפלל ומבקש רחמים עליהם, על האופן שעשה אברהם אבינו ע"ה.

כל שניצול בזכות עצמו רשאי לראות במפלת אויביו

צרה תעשה לתיבה (י, טז)
פרש"י ז"ל **יש אומרים חלון, ויש אומרים שאבן טובה המאירה להם.**
נראה לי לומר ששני הפירושים הללו לבאר פירוש 'צורה' מהו, אם חלון או אבן מאירה, תלויים ועומדים בשני הדעות שהובאו בפירש"י בתחילת הפרשה שיש מרבתינו שהיו דורשים את נח לשבח ויש מהם שדורשים אותו לגנאי.

דהנה איתא (בראשית רבה ג, יא. ובפירש"י פר' וירא יט, יז) בטעם הדבר שציוו המלאכים ללוט 'המלט על נפשך אל תביט אחריו' (להלן יט, יז) שכל הניצול בזכות עצמו רשאי לראות במפלת אויביו, אבל לוט כיון שלא ניצל בזכות עצמו רק בזכות אברהם אבינו ע"ה וכמו שאמר הכתוב (יט, כט) ויזכור אלקים את אברהם וישלח את לוט מתוך הפיכה לכן ציווהו המלאכים לבל יביט במפלתם של אנשי סדום. והנה לפי הדורשים את נח לגנאי נמצא שנה לא ניצול בזכות עצמו שהרי אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום, ורק בזכותם של אנשי דורו שהשווהו אליהם זכה וניצל, הואיל ולא היה צדיק מבלעדו - בהשוואה אל דורו - ונבחר להיות הממשיך לקיום העולם ולפי זה לא היה רשאי לראות במיתתו ומפלת אויביו דורו במבול, ולכן לא עשה חלון בתיבה כדי שלא יוכל להסתכל לחוץ, ועשה אבן טובה שתאיר חשכתו בתיבה.

לעומת זאת בסוברים דורשים את נח לשבח ואיש צדיק תמים היה בדורו שהיה דור המבול ועכ"ז בצדקו עמד, רשאי היה לראות במפלת בני דורו, ועשה חלון לתיבה שיאיר לו אעפ"י שע"י כן יראה השחתת כל בשר שהשחית דרכו על הארץ.

מה בין מידת עבודתו של נח לעבודתו של אאע"ה

אלה תולדות נח - נח איש צדיק תמים היה בדורותיו (י, ט)
ופירש"י ז"ל "עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים".

בתנא דבי אליהו (רבה פרק טו) מבואר שכל הדורות עד נח לא עסקו בגמילות חסדים, עד שבא נח והתעסק בגמילות חסדים.

ובזה יתבאר דברי רש"י ז"ל עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים, ולכן הקדים נח לעסוק בגמילות חסדים לפני שהעמיד תולדות, שעיקר תולדותיהם של הצדיקים, המה המעשים הטובים שלהם, ואחר כך העמיד תולדות.

ולפי דברינו אלה יתבאר מדוע ועל מה יש דורשים אותו לגנאי, כיוון שאברהם אבינו ע"ה היה עוסק בין בגמילות חסדים ובין בקיום העולם ולא הפריד ביניהם, ותואנתם על נח על שלא התעסק בשניהם יחדיו.

אכן הדורשים לשבח סברו, שמכיוון שנה עבד את בוראו ית"ש במידת היראה וכמו שכתוב "את האלקים התהלך נח" (האלקים' - מדת הדין והיראה) ולכן לא היה יכול להתעסק בשניהם יחד, והיה מקדים לעסוק בגמילות חסדים, הואיל וחשש שענין קיום העולם יפריעו לו בתורתו.

אבל לעומת זאת אברהם אבינו ע"ה שהיה עובד את בוראו מאהבה, למעלה ממתת הטבע, ולכן היה יכול לשלב שניהם גמילות חסדים "וקיום העולם".

נח מקטני אמונה היה - האומנם

ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התיבה מפני מי המבול (י, ז)

פירש רש"י ז"ל אף נח מקטני אמונה היה, מאמין ואינו מאמין שיבא המבול ולא נכנס לתיבה עד שדחקוהו המים.

ויש לתמוה איך ידרשו דבר כזה על הצדיק תמים גם יש להבין אמאי באמת לא התפלל נח על בני דורו וכמו שהתפלל אברהם אבינו על אנשי סדום. ונראה לומר שהכוונה שמחמת שלא עלתה על דעתו כלל כי אכן יחריב הקב"ה עולמו, ועל דרך ששאלו חכז"ל (ע"ז, נב, עב) יאבד עולמו מפני השוטים, אלא עולם כמנהגו נוהג וכ'. והנה כמו

לילי חורף המאירים (א)

די הייליגע נעכט

ידוע בשם רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק' ז"ע שהיו אומרים אחר שעברו הימים נוראים בכל שנה, שעכשיו יצאנו מן ה"הייליגע טעג" (הימים הקדושים) ותיכף נכנסים אנו אל ה"הייליגע נעכט" (הלילות המאירים), אלו לילי חורף הארוכים שניתנו לעסוק בהם בתורה ולנצלם בעבודת ה' כראוי.

יש בהם קדושת חול המועד ובכח האדם להרגישו

ידוע אמרתו של הרה"ק מהר"ד מבעלזא ז"ע שארמו בשם הרה"ק בעל עטרת צבי מזידיטשוב ז"ע, שלילי החורף יש בהם קדושת חול המועד, וכשהאדם מתנהג בהם כראוי יכול הוא להרגיש בהם קדושת חוה"מ.

אונזערע גוטע פריינד

איתא ב"נתיבות שלום" שצדיקים היו מתבטאים בלשון קדשם בהגיע לילי החורף בקראם עליהם "אונזערע גוטע פריינד קומען" (הנה חברינו הטובים באים) והזמן גרמא להתחזק בכח התורה.

שב"ק פר' נח

עיר	הדה"ג	מוצאי	ר"ת
ירושלים	5:30	6:41	7:21
בני ברק	5:47	6:43	7:19
בית שמש	5:37	6:42	7:18
אשדוד	5:46	6:43	7:19
ביתר	5:41	6:42	7:22
קרית גת	5:40	6:43	7:21

אוצרות התורה

עצמים ופרטים על הפרשה

אוצרותיהם של צדיקים

נח נח

צדיק תמים הוא מי שיש לו מעריצים ומתנגדים גם "דורשים לשבח" וגם "דורשים לגנאי"

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו (ו, ט)
 ופרש"י, יש מרבתינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

מעשה באחד מחסידיו של הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר ז"ע נתמנה לרב בעיר אחת. קודם צאתו למלא את התפקיד נכנס אל רבו הקדוש וביקש ברכה שיצליח לחיות בשלום עם כל בני עדתו.

אמר לו הרה"ק, התורה מעידה על נח שהיה 'איש צדיק תמים', ובכל זאת אמרו חז"ל שיש שדורשים אותו לשבח ויש שדורשים אותו לגנאי. רב ומנהיג ציבור שאין לו מתנגדים והכול מהללים אותו, הדבר מוכיח שהוא נוהג בשקר ובחנופה ומוצא דרכים מחוכמות לשאת חן בעיני הכול.

לעומת זה, מנהיג אמיתי, שהצדק והאמת נר לרגליו, אינו יכול תמיד לנצות כל אחד ואחד. מטבע הדברים יש מי שאינם מרוצים מצעדיו ומהחלטותיו, ואל לרב להתרשם מכך אלא ללכת בנחישות בדרך האמת.

טובה גדולה לימדו לדורות וברוח הקודש דרשו את נח לגנאי

כהמשך להמעשה הנ"ל ובאותו ענין יש להביא את דברי הרה"ק ה"שפאלער זיידע" זי"ע שהיה מפרשו כך, אלה שדרשו לגנאי עשו בזה טובה גדולה לישראל, כי ראו ברוח קדשם, אשר כמעט כל הצדיקים שעמדו לישראל תקום עליהם התנגדות, ומי לנו גדול ממשה רבינו שחשדוהו במה שאין בו, והנה הצדיק הראשון שנזכר בתורה, היה נח, ואילו היו הכל דורשים אותו לשבח, היו למדים ממנו כל הצדיקים העתידים לבוא, שאם תהיה עליהם התנגדות ממי שהוא, סימן שאינם צדיקים,

לכן -אמר ה"שפאלער זיידע" יש שדרשו בכוונה את הצדיק הראשון לגנאי, להורות כי התנגדות אינה סימן מובהק לפגם, כי בכל זאת הרי נאמר (להלן ו, ה) "ונח מצא חן בעיני ה'".

אלה תולדות נח (ט, ו)
 נח בכל שעה עלה ונתעלה מחדש כאילו עתה נולד, כך שהוא עצמו נח הוא תולדותיו כאילו הוליד את עצמו.

(רבי יצחק מוורקא)

את שם את חם ואת יפת (ו, י)
שם חם יפת ר"ת שי"ח, רמז על התפילה כי אין שיחה אלא תפילה. כי שם כנגד שחרית, חם כנגד מנחה שאז חמימות תוקף הדין, יפת כנגד ערבית שתיקן יעקב אבינו שהוא פארם של ישראל. (מגן אברהם מטריסק)

ותשחת הארץ לפני האלוקים (ו, יא)
המשחית את הארציות והגשמיות שבו, - זוכה לעמוד לפני האלוקים.

(מאור עיניים טשערנאביל, יומא דהילולא י"א חשון)

צהר תעשה לתיבה (ו, טז)
 עליך לעמול שהתיבה היוצאת מפין תאיר באור יקרות. (בעל שם טוב הק')

הוקימותי את בריתי אתך ובאת אל התיבה (ו, יח)
 על ידי שמירת ברית קודש, ובאת אל התיבה תזכה לחדור לפנימיות תיבות התפילה והתורה.

(רבי מרדכי מנעשכוי)

מכל מאכל אשר יאכל (ו, כא)
 בכוחה של האכילה בקדושה להשפיע שפע לעולם.

(קדושת לוי)

וישאר אך נח (ו, כד)
'אך' לשון מיעוט, נח נשאר בזכות שמיעט את עצמו.

(ייטב לב)

ויזכור אלוקים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתיבה (א, ת, א)

מאחר שהיו עם נח הצדיק במחיצה אחת לפיכך זכו לזכירה. (רבי יהושע מאוסטרובא)

ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון (ת, ו)
 כשהאדם זוכה לתורה שניתנה לארבעים יום, פותח לו הקב"ה את כל השערים שיוכל להיכנס בתוכם ללא מפריע.

(נועם אלימלך)

שופך דם האדם באדם דמו ישפך (ט, י)
 אף המלבין פני חבירו הגם שאינו הורגו שהרי 'באדם' כלומר שהוא עדיין חי הוא בכלל שופך דם האדם.

(משמרת אתמר)

ונראתה הקשת בענן (ט, יד)
 כאשר רבים העננים והחשיכה גדולה והולכת יש בכוחה של הקשתית התפילה לסלק את החשיכה ולהאירה.

(אזור אליהו)

ותהי ראשית ממלכתו בבל (י, י)
ראשית היום של כל יהודי חייבת להיות בבל לעסוק בתלמוד בבלי הכלול המקרא משנה ותלמוד.

(עטרת צבי מזידיטשוב)

לתגובות והערות:
 טל להשאיר הודעה בהקדם
 במערכת

זה כאחד מן הניגונים הקבועים שמנגנים בחצה"ק ב"א-ל אדון" בתפילת יוצר אור בשבת קודש.

ועוד פרט ייחודי יש לציין, כי בשנים קדמוניות היו כמה שבתות שרבינו הק' זי"ע ניגן ניגון זה עם הקהל בעת רקוד בליל שבת קודש בריקוד "נשמת" שלאחר השולחן הטהור.

השתדלנו להביא את מיטב יידיעותינו שאספנו מזקני אנ"ש. הערות, הארות והתגובות יתקבלו בשמחה במערכת.

סדר זמירות לשב"ק (צט)

סעודה שלישית (פרק לא)

זמר "דרור יקרא" שמנגנים בסעודה שלישית מנגנים בניגון שמחה נוסף שחיבר כ"ק רבינו הזקן זי"ע ומנגנים אותו בקביעות בניגון זה.

מן הענין להוסיף כי בנוסף להנ"ל, משמש ניגון

הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא זי"ע - ז' מר חשוון

הרה"ק רבי יהודה צבי אבדק"ק ראזלא זי"ע נולד שנת תקנ"א לאביו הרה"ק רבי משה מסאמבור זי"ע והיה חתן דודו - אחי אביו - ורבו הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זי"ע.

רבינו היה מפורסם לגאון וקדוש, חיבר ספר "דעת קדושים" על מועדים, ו"עמוד התורה", ו"תעלומות חכמה" על מדרש רבה.

הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז כותב בהסכמתו על ספר דעת קדושים וזלה"ק: **מה לכם הסכמתי, הלא גדלו וטוב חכמתו נודע למשגב. ומי אנכי להעיד על גודל יקר הערך אשר כמעט לא זכיתי להבין דבריו הקדושים וכו'.** כי מי אשר חכמת ה' בקרבו **בין כי רב מעשהו וכו', אשר במרומים ידבר, וחביבין עלי דבריו, אשר המה נמשכין ממבועי החכמה והמדע וכלתה נפשי בתשוקת אהבה לשמוע רזי חכמתו כי נעמו.** עכ"ל.

ובהסכמתו לספר עמוד התורה כותב בזה"ל: **שהוא דבר הפלא ופלא, ובו יראת השם ויחודים נפלאים, אשרי הבא בסודו וכו', כי באמת אור גדול אשר הצמיח ה' לנו על ידו.** עכ"ל.

רבו ודודו בעל עטרת צבי מזידיטשוב לקחו לחתן, ורבינו היה קורא אותו **דער רבי דער שווער דער פעטער.** וישב שם ושקד מאד בנגלות התורה וארבע חלקי שו"ע, והיה בעל הוראה גדול מאד, והוראתו היה בקדושה ובטהרה, עד שאמר: כי קודם שנעשה לבעל הוראה, חזר שבעים פעמים הלכות מליחה ובשר בחלב ותערובות.

פעם בימי עלומוי הובא לפניו שאלה על בהמה לכבוד שבת, שמצאו במעי הבהמה מחל גדול, ולפום הריטא הכשיר אותה בלי שום פקפוק כלל. ונמכר הבשר בכל העיר. והיה ערבר שבת קדוש שנים או שלש שעות אחר חצות היום, כאשר התחיל להתבונן בזה השאלה נבהל מאד על השגגה הנוראה הלז, כי מה עשה להכשיר טריפות גמורה, והיה לו צער גדול מזה, ומה יעשה כעת, כי כמעט נתבשל כל הבשר וכמה כלים יאוסרו על ידי זה ויהיה מהומה גדולה בתוך העיר, ורצה לקרוא את השמש שילך במוקדם מבית לבית להכריז ולהודיע לכל אחד ואחד כי הבשר הזה טריפה. ונתיישב תיכף, שאין ראוי לעשות כן בלי שאלת פי מורו ורבו דודו וחתנו הקדוש **רבינו צבי.** אבל לדאבון נפשו כאשר הלך להיכל קדשו כבר התחיל להתפלל תפלת שמונה עשרה של מנחה [כי כן היה דרכו בקודש להתפלל תפלת מנחה ערבר שבת בעוד היום גדול, ולהאריך בתפלתו שתיים ושלש שעות ויותר], ונוסף לרבינו יגון על יגונו וכל רגע היה בעיניו כשנה, ובלי הסכמתו לא רצה לעשות מאומה.

אמנם מה גדלה שמחתו בזה כי סוף דבר כאשר רבו וחותנו רק סיים תפלתו דלחש ופסע לאחוריו, החזיר את פניו קדשו אליו בפנים שוחקות, ואמר לו: **שאל ידא מאומה כי גם בשמים הורו כן.** ונתקשרה דעתו לפי שעה, כי ידע היטב כי כן הוא. אבל אחרי כל אלה בלילה לא נח ולא שקט ולבו נקפו מאד כי תורה לא בשמים הוא'.

בנוקר השכב פתח את החלון והביט מעט החוצה, והבחין ששתי ילדות קטנות הולכות ומדברות אחת אל רעותה: לא יכולת למצוא את המחש כי יפה טמנתי אותה, שאלה חברתה, הגידה נא לי איה טמנת אותה? השיבה לה: במקום פלוני במעיים. כשמוע רבינו את שיחתם, הבין תיכף כי זאת היא השאלה עם המחש הזה, ואחרי חקירה ודרישה מהם, נתברר לו כי כן הוא האמת בלי שום ספק כלל. ונתן שבח והודיה לשמו יתברך אשר הוריה דרך האמת לפסוק כדת וכהלכה.

בימי חורפו בעת שהסתופף בצל קדשו של דודו ורבו וחותנו הק' והיה שוקד בנגלות התורה וארבע חלקי שו"ע, הסתופף אז אחד שהתחיל בנערותו לדפוק על דרך להיות **רבי וגיסער יוד.** פעם אחת אמר אליו רבינו בדרך צחות: ביני ובינך יש כמה חילוקים: [א] שאני רשאי לגלות לאחרים כוונתי, ואתה אינך רשאי, שכשאני שוקד על דלתי הש"ס והפוסקים רשאי אני לגלות שאין לי פרנסה, ואדמה להיות מורה הוראה באיזה עיר, ואתה בעמדך בחצות לילה והולך למקוה ואומר תיקון חצות והזוהר וכו', להיות רבי אין נאה לגלות זאת ולומר חפץ אני להיות רבי. [ב] אני יכול לידע מתי השלמתי פעולתי ואומנתי כשאני בקי בכל הארבע חלקי שולחן ערוך. ואתה אינך יודע מתי נגמרה מלאכתך, כי אין שיעור לדבר ולא הוקבע גבול אם תלוי במאה מקואות או באלף מקואות. [ג] עלי באפשר להמצא מבין, שמנסין אותי בלימודי אם אני בקי ושגור בעל פה השולחן ערוך. ועל ענין שלך אין נמצא מבין, כי רעבישקייט ומדריגות הוא ענין פינמי. [ד] אני צריך עיר אחת, ואתה צריך עולם, עיר אחת שימצא שוטים כאלה שיקבלו אותי למורה הוראה, אבל עולם שיהיו משוגע לקבל אותך לרבי וגיסער יוד הוא סברא רחוקה. [ה] שאני יהיה גם רבי, ואתה לא. ודפח"ח, שיחת חולין של תלמידי חכמים.

כשכיהן רבינו כרב בראדשין, היה שם מלשין אחד שאנשי המקום נהגו בו כבוד, ורבינו מלח בידם על זאת, אמרו לו: בכל זאת הוא מרבה בתפלה ועבודה. ענה להם רבינו: מה לנו ולתפילותי **אמירתו לגביה כמסירתו להדיט דמי...**

הרה"ק מזידיטשוב היה אומר תחנון במסירת נפש ממש, וחשש בכל פעם שיתדבק בחיים החיים. פעם התפלל אצלו רבינו ובתפלת שחרית ראה את חותנו ורבו שהיה באופן נעלה ביותר, אמר לעצמו, הנה כפי הנראה לו **שחותנו רוצה למסור נפשו היום באמירת התחנון.** ע"כ מיהר א"ע לסיים תפילת שמו"ע, ולקח מסכתא בידו, ולמד במהירות וגמרה. כשסיים חותנו את תפלת שמו"ע ניגש לחזרת הש"ץ, וכשגמר חזרת הש"ץ אמר קדיש לאחריה, הראה לו חותנו בפליאה אמאי לא אמר תחנון, ענה לו שעושה סיום מסכת, **חיין הרה"ק מזידיטשוב.** לאחר התפלה אמר לו חותנו: **תדע**

שהארכת בזה ימי, שהיום בתפלה התכוונתי למסור נפשי באמירת תחנון, ואתה שדלתג על תחנון השארת אותי בעוה"ז.

פעם התאונן רבינו לפני רבו וחותנו הרה"ק מזידיטשוב על ירדת הדורות שהולך ויורד, ובכה ואמר: **ולמי כבר יבוא המשיח, הרכין הרה"ק את ראשו ואמר:** "וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע המה יבואו שמה ולהם אתננה" **דהיינו שלפני ביאת המשיח יהיה דור ירוד מאד, שלא יהיה להם דעת לבחור בין טוב לרע, ולא ידעו לחלק ביניהם, המה יבואו שמה ולהם אתננה, להם יבוא המשיח.**

אחרי הסתלקות הרה"ק **רבי צבי מזידיטשוב** ב"א תמוז שנת תקצ"א נסעו החסידים לאחיו הרה"ק **רבי ישכר בעריש** [אביו של הרה"ק **רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב**] אבל לא ארכו הימים כי עלה השמימה כעשרה ירחים אחרי פטירת אחיו ביום ב' דחת השבועות תקצ"ב, ואז נסעו החסידים לאחיו הרה"ק **רבי משה מסאמבור,** בו אייר שנת ת"ר נסתלק הרה"ק רבי משה מסאמבור, עבר ההנהגה לבנו ה"ה רבינו הרה"ק **רבי יודא צבי מראזלא** ורוב חסידי זידיטשוב קבלו מרותו עליהם.

רבינו העיד על עצמו שאין פסוק אחד בכל התנ"ך שחותנו דודו ורבו לא גילה לו בו רזין דאורייתא.

הגאון רבי עניזל מסטריא [הנקרא די אייזערנע קאפ (ראש ברזל)] אמר פעם אחת לרבינו: כמדומני אשר הנהגת רעבישקייט להיות גיטער יוד, הוא גם כן תאוה ככל התאוות, והשיב לו רבינו בהכמתו: אמת הדבר, אבל אל זאת התאוה אין יכולין לזכות, עד שמשרין חוקים כל התאוות. **דרכו** בקודש היה להעניק לאנשי ריבו מטובו, ופיזר נתן לשונאיו. פעם אחת הוכיחה אותו על זה וזגותו הרבנית הצדיקת באמרה אליו: הלא ידעתך לאיש מופת וקדוש ה', ויותר טוב היה להעניש הרשעים האלה, והשיב לה: הנה בנוהג שבעולם שמאור האלפים נוסעים לצדיק אחד, ונותנים לו מעות, ומהו הענין בזה, אשר הרבה אנשים כל כך יתנו לאיש אחד, הסיבה לזה הוא שכל בנין צריך יסוד, ואם אין יסוד חזק נופל כל הבנין ואין שוה כלל, והנה כל העולם בכלל נקרא גם כן בנין, והצדיק הוא היסוד, נמצא שהצדיק הוא המעמיד העולם, ממילא ראוי שכל העולם יתנו לו מעות להחזיקו מכספם וזהבם, כי הוא המעמיד ומקיימם.

אמנם קשה לי למה העולם נוסעים אלי ונותנים לי מעות, הלא אנכי יודע שאין אני בעל צדיק יסוד עולם, ונתיישבתי, שיש עוד דבר אחד הנצרך אל בנין הגורם, על פי מה שאמרו חז"ל במסכת חולין תולה ארץ על בלימה, אין העולם מתקיים אלא על מי שבולם פיו בשעת מריבה, נמצא דמי ששותק לשונאיו, ואינו פותח פיו לדבר נגדם, הנה הוא מקיים עולם ומלואו, ושוב מגיע לו מהעולם מעות מן הדין, ואם אנהו נעניש לשונאיו הנה לא יגיע לנו אף עבור הגמרא הזה פרנסתינו, על כן זוגתי הרבנית: **שמע לקולי יותר טוב לשתוק ולסבול לשונאיו וריבנו ונשאר בפרנסתינו.**

פעם אחת היה רבינו בעיר בראד על שבת, והיה שם גביר אחד אשר אשתו היתה רח"ל כמה שנים חולנית, והרופאים אמרו לה נואש, וכל יום היתה קרוב וסמוך למיתה ל"ע, והיתה מתפללת על עצמה שהשילת ירחם עליה שתלך לעולם העליון, ובעלה היה בביהמ"ד וראה שרבינו הלך בטלית ישן וקרוע, עלה בדעתו שיקנה לו טלית חדש. והלך במוצ"ש אצל מוכר טליתים, ולקח טלית נאה ויפה הדר מאד עם העטרה וציצית, וכתב לעצמו פתקא וכתב שהשילת ירחם עליה ויפדנה מצרותיה, והלך בזה אצל רבינו. ואמר רבינו ח"ו בודאי יהיה לה רפואה שלימה, כי הפסוק א-ל נא רפא נא לה עולה מספר טלית, וע"י הטלית יהיה לה רפוי"ש, וכן הוה שנתרפאה.

חתנו הרה"ק משינאווא סיפר בזה"ל: הייתי פ"א בפרשת שקלים אצל כ"ק מו"ח הקדוש מראזלא ובשעה שהיה קורא בתורה פרת "כי תשא את ראש בני ישראל" **ראיתי בחוש שהיה מגביה ומנשא למדרגה תעלאה את כל ישראל.**

מסופר: כשבתו הצדיקת מרת הינדא ע"ה שכבה על ערש דוי, קודם פטירתה שאל אביה הק' כמעט בכל רגע על מעמדה, כי מאד היתה חשובה בעיניו. אולם בשבת האחרון ממחלתה הלך לבקרה אחר תפלת שחרית, וצוה לכל העומדים שם שיצאו, וסגר א"ע עמה לבדו, ואח"כ יצא, ולא אמר א' גיטען שבת' כנהוג ולא שאל עליה יותר כל יום השבת. והיא אסתלקת באותו השבת ונפטרה. והיה זה בשבת לפני סליחות, ולא נודע מה היה הענין שסגר א"ע עמה לבדו.

ויהי אח"כ בחג הסוכות בליל ראשון, בכניסתו לסוכה בשמחה כמנהגו בקודש לנשק כל הדפנות וכל מקומות מהסוכה בליל ראשון בכניסתו לסוכה בשירי ושבח. ותיכף אחר בציעת הפת, אמר בזה"ל: **מיר וועלין דער ציילען אביסיל פון אונזער טאכטער הינדא ע"ה. ווען מיר דענען שבת פריא אריין געקומען, האבין מיר שוין גיזענן איהן הדבר עומד, וסימן כי לא שאלנו יותר כל יום השבת על מעמדה, האבין מיר זיך בארעכניט, אונזער צער וועלין מיר שוין מקבל זיין באהבה, נאר וואס וועלין מיר טאהן מיט דעם צער פון הייליגען שווער דער רבי, אז ער וועט בעולם העליון גיוואהר ווערן אז דער גילדינער שטריק איז געריסען גיוואהרין, דער התקשרות מיט נכד רבו של חותני - רבי משה לייב מסאסוב [כי בעלה של בתו היה הרה"צ רבי יעקב הגר מזאבליטוב בן בתו של הרה"ק מסאסוב] האבין מיר זיך מיישב גיוועזן מיר קענען דען גישט דאס וואס אלישע הנביא האט געטאהן עם בני השונמית 'ויסגור הדלת... וישם פיו על פיו וגו' ? וע"כ סגרנו הדלת, והיה ברצוננו לעשות כמו אלישע. ובא אלינו תיכף חותני ומורי ואמר לנו: בני, כלך לך מזה כי הוא ענין מסוכן. ואח"כ התחיל רבינו לומר תורה על הפסוק ואורח צדיים כאר נוגה הולך ואור עד נכון היום וכו' והאריך בדרוש.**

ובחרת בחיים

החיים יקרים בעיני קדושת בית הכנסת
לאור קריאת הקודש להתעורר ולהתחזק בעיניו זה

מה יעשה אדם אם בני אדם מדברים בביהכ"ס
ז"ל ספר הקנה (ד"ר) ובעודו בבית הכנסת יהיה מולידר שיהיה
חולין עם בני אדם וכו', ואם יש בני אדם שמדברים יעשה עצמו
כמתפלל וינעם בשפתיו, ובכן ישתיק אותם.

הליכות חיים

הדרך קדישין מזהיכם של רבותי

יתגבר כארי לעבודת הבורא

הממשך להמעשה שהבאנו בהמאמר הקודם על התגבורת
רבינו על חולשתו הרבה שלאחר עבודת הקודש של חודש
תשרי ספוג בשעות רבות וארוכות של יגיעת הגוף למעלה
מדרך הטבע.

יסופר כי על אף שרבינו מיעט לדבר על עצמו ועל גדולתו
בואי שלא שח, ובאם גילה טפח כיסה טפחיים.

ע"ז התבטא פעם רבינו הק"י על אודות הרגשת
חולשתו בימים אלו שלאחר חודש תשרי, וכפי שמספר
הגה"ח ר' אלחנן רבינובין שליט"א, פ"א בהיותו באמצע
חודש חשוון בקודש פנימה אצל רביה"ק ז"ע, התבטא
רבינו הק"י בזה"ל: אחר שעוברים ימי חודש תשרי כבר איני
מרגיש את רגלי מרוב כבודות עד הנוכה, כבדים הם עלי
כמו שני לוחות עין. הוסיף רבינו ואמר לי שבאם אקח מוחט
ותדקור ברגלי לא ארגיש כלום!"

בראות רבינו שנבהלתו, אמר לי רבינו "אל תבהל, בהגיע
חנוכה הגני שוב מרגיש אותם כבתחילה..." כך היה רבינו
בהגיע שעות של עבודת הקודש שכה מגופו והשליך את
עצמו מנגד לעבודתו."

אור שבעת הימים (ה)

הנהגות, אזהרות וסגולות מרבינו הבעל שם טוב הק"י ז"ע
בתוספת הארות וכיאוים מתוקים מרדבש ונפת צופים משה רבינו הקדוש ז"ע

תפילה בציבור (ו)

מימי של הבעש"ט ז"ע היה מתפלל בציבור הוץ בעת היוזו כמה שנים בפרישות מן העולם
בין הרים וגבעות.

(שולחן הטהור זר זהב - קאמרנא)

השראת השכינה בהיקהל ציבור להתפלל, למדנו מאברהם
אבינו שהניח את הקב"ה ופנה לאסוף ציבור

בגודל מעלת ציבור בני ישראל המתאספים לדבר
שבקדושה ביאר רבינו הק"י ז"ע עפ"י מה דכתיב
(בראשית י"ג) אם נא מצאתי חן בעיני עבדך אל נא
תעבור מעל עבדך. ומכאן למדו חז"ל (שבת קכ"ג, א.
שבועות ל"ג) גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת
פני השכינה. והטעם הוא כי "גדולה הכנסת
אורחים", שעל ידי כך יוכל להיות דבוק בשכינה
ביתר שאת, ממה שישאר ב"קבלת פני השכינה"
בלבד, כיון שעל ידי כך יעמוד מלכת מוחל אל חיל.
ועוד יתפרש קרוב לזאת, כי הגה אמרו (ראש השנה ל"ב,

המשך אוצרות הלולא

סיפר נכדו הרה"צ ר' מנחם מענדל מזאבילטוב בן בתו מרת הינדא ע"ה, [שהוא נתגדל בבית רבינו
כשנים עשרה שנה] שראה איך שזקינו הק"י כתב ספריו בכל יום מעוטף ומוכתר בט"ת סגור
ומסוגר. ובעת שחלה חליו האחרון ביקש לפני פטירתו שיגישו לידו הכתבים שלו, ועיין בהם,
ואמר: מיר לאזין נישט איבער קיין בן זכר, נאר תמכתי יתדותי בספר החכמה. איך זאל נישט
קענין דעם מחבר, וואלט איך געזאגט אז א מלאך אלקים האט עס געשריבען. גלייבסט אונז, מיר
מוזין זיך אצונד אסאך מיטשען מיר זאלין פערשטיין וויא אזוי מיר האבין דעמאלט גימיינט ווען
מיר האבין דאס געשריבען.

בשנה האחרונה לחייו שנת תר"ח - בהיותו בן נ"ז שנים - בהושעא רבה שבועיים לפני הסתלקותו
אחרי הושענות והתפלה, סגר עצמו עם כותב אחד, וסידר לפניו את צוואתו, וגילה לו כי בקרוב
אחר החג יסתלק לעולמו, והזהירו שלא יגלה זאת לשום אדם, והכותב יצא מביתו ודמעתו על
לחיו בעינים אדומות מבכי, אבל לא גילה לשום אדם עד לאחר רישת נשמתו הקדושה.
ביום א' ז' מר חשוון תר"ח מספר רגעים לפני פטירתו אמר בקול רעש גדול את עשרת הדברות
ופרשיות קריאת שמע ברעש כזה אשר לא נשמע מימיו, והיה נראה בחוש שמוסר נפשו להש"ת
בקדושה ובטרה.

זוג' הרבנית שהבינה כי קרבו רגעיו האחרונים פרצה בבכי, אך רבינו ביקשה שלא תפריע לו כי
הוא עוסק כעת ביחודים שמסר האריז"ל לייחד בשעה זו, ועלתה נשמתו הטהורה ביום ז' מר
חשוון - שבו שאילת גשמים בארץ ישראל - ויבכו אותו כל בית ישראל. זכותו יגן עלינו ועכ"ל אמן.

מרכז מוסדות שומרי אמונים בארה"ק
בנישאות כ"ט מרן אדמו"ר שליט"א

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברכת מזל טוב וטנא מלא ברכות
קדם רום מעלת
כ"ק אדמו"ר שליט"א מבני ברק
לרגל שמחת נישואי בתו המלה תח"י
עב"ה התתן הרב ישראל אלימלך שליט"א
בן הרה"צ ר' יחיאל מיכל גולדמן שליט"א
יה"ר שמשמחת בית צדיקים וישפע שפע רב
לכל בית ישראל
הנהלת המוסדות רבנן ותלמידיהוון

מרכז מוסדות שומרי אמונים בארה"ק
בנישאות כ"ט מרן אדמו"ר שליט"א

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

ברכת מזל טוב וטנא מלא ברכות קדם רום מעלת
התדב"ג רבינו הק"י ז"ע
כ"ק אדמו"ר מראדוויץ שליט"א
ולחתנו הרה"צ ר' שמואל צבי מאסקאוויטש שליט"א
ואביו כ"ק אדמו"ר ממעליץ שליט"א
לרגל שמחת נישואי מנדחם/בתו המלה תח"י
עב"ה התתן הרב אהרן ורומבלי שליט"א
נכד כ"ק אדמו"ר מדראגא שליט"א
יה"ר שמשמחת בית צדיקים וישפע שפע רב לכל בית ישראל
הנהלת המוסדות רבנן ותלמידיהוון

ברכת מזל טוב

משגרים אנו לאנ"ש וידידי הקירים
כאנ"א כשמו המוב יבחר שהשמחה כמעט

הרה"ח ר' יהודה בינעט שליט"א
ואביו הרה"ח ר' שמואל בינעט שליט"א
לרגל שמחת התגלחת לבנו/נכדו נ"י למז"ט
הרה"ח ר' חיים וירצברג שליט"א
ואביו הרה"ח ר' יצחק וירצברג שליט"א
לרגל שמחת התגלחת לבנו/נכדו נ"י למז"ט
הרה"ג ר' יעקב צבי שלוינגר שליט"א
לרגל שמחת אירוסיה הנכד שיח"י למז"ט
הרה"ח ר' דוב מרגליות שליט"א
לרגל שמחת הכנס בנו לעול תורה ומצוות

ברכתנו צרופה

שיחם לרוב שמחה וחי חת וחתנו
במשילה העולה ברכי רבותי"ק

לעילוי נשמת

הרב החסיד
ר' מנחם נחום יצחק אייזיק
בן הרב החסיד ר' ישעי' מיכל ז"ל
חנון
אשר זכה להעמיד ביתו
כאכסניה ובית ועד
לכ"ק מרנא רבינו הק"י ז"ע
בעיר האבות חבון ובשכונת 'מקור חיים'
נלבע' בדרי"ח חשוון תשל"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצח ע"י נכדו
הרה"ח ר' אלעזר חנון שליט"א
משב"ק רבותי"ק

ומועדי קדשיך

בשמחה ובששון הנהלתנו

מעומקא דליבא מביעים אנו ברכת מזל טוב
קדם אבינו האי גברא רבה פאר המידות
איש אמונים בקי בכל מכתמי התורה
סיני ועוקר הרים ולא מחזיק טיבואת לנפשיה

ה"ה הגאון החסיד

רבי אלחנן יעקב דוד הכהן רבינובין שליט"א

לרגל הוצאת ספרו הנפלא מועדי קדשיך

ובהם חיזושים ופסולים במאמרי חז"ל
על חודשי ומועדי השנה

נישא כפים לא-ל מרום שיחא ה' עימן
ברכת שמים תשרה באסמיך
תוכל לשבת על התורה והעבודה
מתוך בריאות גופא ונהורא מעליא
במנוחת הנפש והרחבת הדעת
ויפוצו מעיינותיך חוצה

עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו

בברכת פנינו

גמליאל, מאיר, אליעזר, ישראל אהרן, יחיאל, זאב נחום, אברהם יהודה
ג. א. מצטרף חתנו צבי אריה בלוי